

Specialistische begeleiding (Vroeg)dove burgers met bijkomende complexe problematiek

Zelf en samen redzaam

Als gemeente wilt u de zorg en ondersteuning van uw burgers zo goed mogelijk organiseren. Wat heeft iemand nodig om zo zelfredzaam mogelijk te zijn en deel te kunnen nemen aan de maatschappij? De Noorderbrug is al 45 jaar specialist op dit terrein. Onze specialistische begeleiding en behandeling voor (vroeg)doven met bijkomende complexe problematiek is erop gericht burgers en hun netwerk weer zo zelfredzaam mogelijk te maken, in hun eigen thuissituatie én in de maatschappij. De begeleiding vindt doel- en resultaatgericht plaats vanuit nauwe samenwerking, waarbij de gemeente de regie houdt.

“Anna heeft vertrouwen in de toekomst en kan steeds meer zelf”

Anna (30) is doof geboren en woonde nog bij haar ouders. Ze wilde graag zelfstandiger worden. Dat lukte haar niet alleen. Anna volgde de modules 'Huishoudelijke zelfredzaamheid' en 'Administratieve zelfredzaamheid' bij De Noorderbrug. Hier leerde ze wat er voor nodig is om zelfstandig te wonen en hoe je praktische zaken regelt. Hoe ga je met geld om? Hoe was je je kleren? Hoe los je zelfstandig dingen op als je verder van je ouders af woont? Na een half jaar vond Anna een woning in Groningen. Toen ze op zichzelf woonde, werd de begeleiding intensiever. Ze leerde vaardigheden voor het communiceren met haar omgeving. Ook kreeg Anna begeleiding in het contact met haar ouders, omdat ze het lastig vond daarin de balans te vinden. Zo heeft Anna steeds minder begeleiding nodig. Ze ziet dat zelf ook zo: 'Ik maak me geen zorgen om de toekomst. Ik denk dat ik steeds meer zelf kan.'

(Vroeg)dove burgers met bijkomende complexe problematiek

Van de totale groep burgers met een zintuiglijke beperking in Nederland, heeft een kleine groep te maken met bijkomende complexe problematiek. Hierbij kunt u denken aan gedragsproblemen, een verstandelijke beperking, psychiatrische problemen, hersenletsel of een vorm van autisme. Voor het beantwoorden van hulpvragen van deze burgers, kunt u een beroep doen op het specialisme van De Noorderbrug.

Doofheid: prelinguaal of postlinguaal

Er zijn verschillende soorten doofheid: prelinguaal of postlinguaal. Iemand die prelinguaal doof is, is doof voordat de ontwikkeling van gesproken taal op gang is gekomen. Deze mensen zijn vaak doof geboren of doof geworden voor het derde levensjaar. Leren praten is voor prelinguale doven vaak moeilijk. Ze leren praten door te kijken en te voelen. Iemand die na de ontwikkeling van gesproken taal doof is geworden, is postlinguaal doof. Zo kun je bijvoorbeeld als kind of als volwassene doof worden als gevolg van een hersenvliesontsteking of door een ongeluk. Postlinguale doven voelen zich vaak niet thuis in de dovenwereld en moeten een nieuwe vorm van communiceren aanleren.

Algemene en emotionele ontwikkeling

De meeste doven met bijkomende complexe problematiek groeien op als enige dove in een horend gezin. Het dove kind wordt vaak minder uitgedaagd zich te ontwikkelen, zeker wanneer de communicatie in het gezin niet is aangepast op iemand die doof is. In veel gevallen is een taalachterstand of laaggeletterdheid het gevolg. Hierdoor ontstaan er bijvoorbeeld problemen bij het lezen en begrijpen van taal. Daarnaast krijgen doven niet automatisch de dingen mee die om hen heen gebeuren. Hierdoor missen ze informatie. Ze zien dingen gebeuren, maar begrijpen niet het onderliggende verband. Hierdoor kunnen misverstanden en verkeerde verwachtingen ontstaan.

Sociale ontwikkeling

Doven met bijkomende complexe problematiek hebben vaak een minder ontwikkelde gevoeligheid voor sociale verhoudingen en normen en waarden in de maatschappij. Een sociaal isolement kan daarvan het gevolg zijn.

(Maatschappelijke) gevolgen

- Verlies van werk en inkomen
- Terugval in zelfredzaamheid en participatie
- Eenzaamheid
- Overbelasting en arbeidsuitval mantelzorgers
- Relatieproblemen
- Opvoedingsproblemen
- Financiële problemen
- Maatschappelijke overlast

Stappen vooruit in zelfredzaamheid en participatie

In veel gevallen is het voor (vroeg)doven met bijkomende complexe problematiek mogelijk nog grote stappen vooruit te maken. Bij De Noorderbrug werken burgers aan vaardigheden die ze nodig hebben om weer zo zelfstandig mogelijk te kunnen leven en om mee te kunnen doen aan de maatschappij.

Bouwen aan kwaliteit van leven

Binnen onze specialistische begeleiding hebben we verschillende begeleidings-trajecten. De begeleidingstrajecten richten zich voornamelijk op 'Communicatie', maar ook op andere gebieden waar doven vaak vastlopen: 'Emoties en gedrag', 'Denken en doen', 'Energie' en 'Beweging'. We noemen dit de bouwstenen van onze begeleiding, omdat burgers hiermee 'bouwen' aan kwaliteit van leven. Uit welke bouwstenen het begeleidingstraject bestaat, hangt af van de persoonlijke doelen, mogelijkheden en ambities van de burger.

Begeleiding groep en individueel

De begeleiding vindt plaats in groepsverband, maar ook thuis of op het werk. Zo leren burgers veel van elkaar en passen ze aangeleerde vaardigheden daadwerkelijk toe in het dagelijks leven.

Kennis en expertise

Onze specialisten hebben veel kennis van de begrippenwereld van (vroeg)doven en kennen hun cultuur. Ze gebruiken diverse communicatiemethoden en kennen veel varianten van gebarentaal.

Landelijke inkoopafspraken

Omdat de groep (vroeg)dove burgers met bijkomende complexe problematiek dusdanig kwetsbaar is en de begeleiding van deze burgers zo specialistisch is, heeft de VNG landelijke afspraken met vijf specialistische zorgaanbieders en vastgelegd in een landelijke raamovereenkomst. De Noorderbrug is één van deze partijen. Wij opereren landelijk en zijn marktleider op dit gebied in Noord- en Oost-Nederland. Daarmee

---

Dina voelt zich van betekenis in onze samenleving

staan we borg voor kwalitatief goede, specialistische begeleiding aan doven met complexe problematiek.

De raamovereenkomst en de programma's van eisen zijn te vinden op www.vng.nl en www.invoeringenwmo.nl.

Wat is het resultaat?

De burger leert beter om te gaan met zijn beperkingen. Door het aanleren en trainen van (nieuwe) vaardigheden, draagt de begeleiding bij aan het herstellen, behouden of vergroten van de zelfredzaamheid van de burger. De burger ervaart perspectief, kan weer regie voeren in zijn eigen omgeving en actief meedoen aan de maatschappij.

Onze specialisten monitoren en meten de vooruitgang van de burger aan de hand van de zelfredzaamheidsmatrix en participatieladder.

Dina (37) werd op haar dertiende plotsdoof, heeft een stoornis in het autismespectrum en is hoogbegaafd. In het Talentencentrum van De Noorderbrug bleef haar enorme kennis van ICT en techniek niet onopgemerkt. Samen met een van onze specialisten ging Dina op zoek naar hoe zij haar talenten kan inzetten om van betekenis te zijn. Dina volgde de module 'Terug naar werk'. Met ondersteuning van een begeleider vond ze een geweldige uitdaging en geeft ze nu ICT-lessen aan doven en slechthorenden op een centrum van Dagbesteding en Arbeid van Kentalis. Dina haar zelfvertrouwen neemt met de dag toe, ze voelt zich zinvol en leert veel nieuwe mensen kennen.

Behandeling

Soms kan een combinatie van begeleiding en behandeling nodig zijn om de burger vooruit te helpen. Behandeling is gericht op het aanleren of verbeteren van vaardigheden en gedrag. Bijvoorbeeld om beter te leren communiceren door het aanleren van nieuwe communicatievormen.

De Noorderbrug kent de volgende behandelproducten voor doven met bijkomende complexe problematiek:

- Totale communicatie: het aanleren van diverse communicatievormen, voor optimale communicatie tussen de burger en zijn netwerk
- Diagnostiek: het vaststellen van de ernst van de beperking(en) en de zorgvragen die daaruit voortvloeien voor de burger. Op basis hiervan wordt een plan opgesteld, waarmee de burger werkt aan het verbeteren,

uitbreiden of aanleren van vaardigheden in zelfredzaamheid en participatie.

Financiering behandeling

De producten 'Totale Communicatie' en 'Diagnostiek' worden vergoed vanuit de ziektekostenverzekering.

Burger aanmelden?

Misschien wilt u overleggen over de mogelijkheden voor uw cliënt of een casus bespreken met een van onze specialisten. De Noorderbrug kan u vrijblijvend adviseren en ondersteunen. Hierbij kijken we vanuit onze expertise of (specialistische) begeleiding volstaat of dat er wellicht aanvullende behandeling nodig is.

Voor vragen, advies of het aanmelden van een burger, neemt u direct contact op met het team Klant en Advies, telefoon (050) - 597 38 20. Deskundige medewerkers staan u direct te woord en beantwoorden uw vraag snel en goed.

Consultatie en advies

Voor de aandoeningen waarin De Noorderbrug is gespecialiseerd, geven we training en advies in het herkennen van symptomen en het helder maken van de (praktische) vervolgstappen.

U kunt onze specialisten inschakelen voor:

- Deskundigheidsbevordering over specifieke ziektebeelden
- Informatie over de gevolgen van specifieke ziektebeelden voor uw burgers in het dagelijks leven
- Neuropsychologisch onderzoek
- Scholing van mantelzorgers of vrijwilligers

Stedumermaär 6
9735 AC Groningen

Postbus 171
9700 AD Groningen

t 050 - 597 38 20

f 050 - 597 38 88

e info@noorderbrug.nl

w www.noorderbrug.nl

mensenkenners

